ФО. Скорочуватися можуть будь-які структурні частини фраземи, окрім семантичної основи ФО, унаслідок цього може бути абсолютна зміна у семантиці ФО. Однак здебільшого еліпсис не призводить до значеннєвих змін фраземи. Українські письменниці використовують фразеологічні еліпсовані модифікації з метою акцентування на певній думці чи для створення інтриги в недоказаному висловлюванні.

Аналіз конкретних текстів з літературного доробку українських представниць жіночої прози 90-х рр. XX – поч. XXI ст. засвідчив, що авторки широко застосовують структурно-семантичні модифікації фразеологічної одиниці, зокрема, вдаючись до лівобічної та правобічної експансії чи еліпсування фраземи. У процесі модифікацій унормованих конституентів ФО відбувається оновлення структури фраземи, наслідком якого є зміна синтаксичного наповнення, що демонструє її гнучкість. Також може відбуватися структурна зміна фраземи через її розширення (експансію) чи навпаки – скорочення (еліпсис) конституентів ФО, що передбачає якісні зміни в семантиці фраземи. Додаткові компоненти, проникаючи в усталену структуру фразеологізму, доповнюють, уточнюють або ж деталізують, оновлюють або ж увиразнюють загальну фразеологічну семантику. Образ, який лежить в основі ФО, завдяки експансії розбудовується чи конкретизується.

Отже, індивідуально-авторська фразеологія залишається цікавим об'єктом дослідження, потребує детального вивчення та аналізу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Баран Я. Основні поняття загальної та німецької фразеології / Я. Баран. – Л. : Вища шк., 1980. – 155 с.
2. Білоноженко В. М. Функціонування та лексикографічна розробка українських фразеологізмів / В. М. Білоноженко, І. С. Гнатюк. – К. : Наук. думка, 1989. – 155 с.
3. Дегтярьова І. Стилістичний потенціал української постмодерністської прози : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Ірина Олександрівна Дегтярьова. – К., 2009. – 280 с.
4. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія / Р. П. Зорівчак. – Л. : Вища шк., 1983. – 175 с.
5. Курило О. Уваги до сучасної української літературної мови / Олена Курило. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. – 303 с.

6. Пташник С. Б. Структурно-семантичні особливості фразеологічних модифікацій та їхні функції в німецькому газетному тексті : дис... канд. філол. наук : 10.02.04 / Стефанія Богданівна Пташник. – Л., 2002. – 219 с.
7. Словник іншомовних слів / [за ред. О. С. Мельничука]. – К. : Гол. ред. «Українська радянська енциклопедія», 1974. – 776 с.
8. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія / [авт.-уклад. Селіванова О.]. – Полтава : Довкілля, 2006. – 715 с.
9. Тимощук Н. П. Функціонування фразеологізмів у романах Йозефа Рота : дис... канд. філол. наук : 10.02.04 / Надія Петрівна Тимощук. – Л., 2005. – 213 с.
10. Ткаченко Т. В. Засоби стилізації розмовності в прозі Михайла Стельмаха : дис... канд. філол. наук : 10.02.01 / Тетяна Василівна Ткаченко. – К., 2006. – 196 с.
11. Фразеологічний словник української мови / [за ред. В. М. Білоноженко та ін.]. – К. : Наук. думка, 2008. – 1104 с.

Стаття надійшла до редакції 21.03.2012

Мария ЛЫЧУК, Татьяна МЫСЛЫВА

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧЕСКИЕ ИЗМЕНЕНИЯ ОККАЗИОНАЛЬНЫХ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ В ЖЕНСКОЙ ПРОЗЕ 90-х гг. XX в. – начала XXI в.

В статье рассмотрено фразеологические единицы, которые представлены в творчестве М. Матиос, Ю. Коваленко, С. Майданской, определено стилистическое наполнение фразеологических единиц, проиллюстрировано также способы модификации ФЕ, как экспансия и эллипсис, раскрыто стилистический потенциал стойких сочетаний в окказиональном виде.

Ключевые слова: женская проза, окказиональная фразема, модификация, левосторонняя фразеологическая экспансия, правосторонняя фразеологическая экспансия, фразеологический эллипсис.

LYCHUK M., MYSLYVA T.

STRUCTURAL AND SEMANTIC CHANGES OKAZYONAL'NUX PHRASEOLOGICAL UNITS IN THE WOMEN'S PROSE OF 90 YEARS XX – BEGINNING XXI CENTURY

Okazyonal'ni phraseological units which are represented in the works of M. Matios, Y. Kovalenko, S. Majdanska are observed, their stylistic filling is determined, such kinds of phraseological units' modification as expansion and ellipse are illustrated, stylistic potential of constant units in the okazional'nomy aspect is opened.

Key words: women's prose, okazional'na phraseological unit, stylistic function, modification, left-positioned phraseological expansion, right-positioned phraseological expansion, phraseological ellipse.